

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

AB „Detonas“,
e. p. vytautaslunskus@detonas.lt

2017-09-07
į 2017-08-25

Nr. (28.6)-A4-9184
Nr. S17-147

Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA

DĖL EMULSINĖS AMONIO NITRATO MATRICOS GAMYBOS NAUJAI ĮRENGIAMOJE LINIJOJE ESAMAME GAMYBINIAME PASTATE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją atrankai pateikė: VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas, Vilhelmo Berbomo g. 10-2016, Klaipėda; tel. +370 46 398848, faks. +370 46 390818, e.p. rosita@corpi.lt

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas: AB „Detonas“, Jovarų g. 3a, Kaunas; tel. 837 363137, tel./faks. 837 362265; e.e. vytautaslunskus@detonas.eu

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas: emulsinės amonio nitrato matricos gamyba naujai įrengiamoje linijoje esamame gamybiniame pastate

Atranka atliekama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo bei 2 priedo 14 punktu, kai į planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą ar į planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą įrašytos planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas, įskaitant esamų statinių rekonstravimą, gamybos proceso ir technologinės įrangos modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio (masto) ar rūšies pakeitimą, naujų technologijų įdiegimą ir kitus pakeitimus, galinčius daryti neigiamą poveikį aplinkai, išskyrus 1 priedo 10 punkte nurodytus atvejus.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta: AB „Detonas“ planuojamą ūkinę veiklą (toliau – PŪV) numato vykdyti Meilūnų k. 2, Klovainių sen., Pakruojo raj. sav. teritorijoje, žemės sklype, kurio Nr. 6501/0011:4 Balsių k.v. Vertinamo žemės sklypo pagrindinė žemės naudojimo paskirtis – kita, žemės sklypo naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Pagal Pakruojo rajono savivaldybės teritorijos bendrąjį planą vertinamas žemės sklypas patenka į gamtinio karkaso rajoninių ir svarbiausių vietinių vidinio stabilizavimo mazgų ir juostų veiklos prioritetų teritoriją.

Vietovės infrastruktūra pilnai išvystyta. Esami pastatai yra prijungti prie centralizuotų inžinerinių tinklų - vandentiekio, nuotekų tinklų, apšvietimo, ryšių ir elektros tinklų. Žemės sklypas, kuriame vykdoma PŪV, ribojasi su detaliai išžvalgytu Petrašiūnai II dolomito telkiniu. Artimiausia požeminio vandens vandenvietė (Petrašiūnų) nuo PŪV žemės sklypo ribos nutolusi 1,65 km

atstumu. Vertinamo žemės sklypo ribose yra įregistruota specialioji sąlyga – saugotini želdiniai (medžiai ir krūmai) augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, plotas – 0,0995 ha. Įgyvendinant PŪV jokie darbai šioje teritorijos dalyje nenumatomi, todėl poveikio saugotiniams želdiniams nebus.

Artimiausios gyvenvietės yra Petrašiūnai, Meilūnai. Atstumas iki šių gyvenviečių yra apie 1,62 km nuo vertinamo žemės sklypo ribos. Artimiausia gyvenamoji sodyba yra 40 m atstumu nuo vertinamo sklypo ribos. Nuo gamybinio pastato, kuriame PŪV iki šios sodybos yra apie 285 m atstumas. Visuomeninės paskirties objektai nuo PŪV teritorijos išsidėstę ~ 2,0 km. AB „Detonas“ vykdomai ūkinei veiklai yra nustatyta 0,7854 ha dydžio sanitarinė apsaugos zona (toliau – SAZ). Nustatyta SAZ yra įregistruota 2016-12-08 Nacionalinės žemės tarnybos prie žemės ūkio ministerijos teritorinio skyriaus vedėjo sprendimu Nr. 29SK-812-(14.29.110.)

PŪV teritorija nesiriboja su nekilnojamosiomis kultūros vertybėmis. Arčiausiai esančios kultūros vertybės yra nutolusios 1,3 km pietryčių kryptimi

Detali informacija apie vietą ir ūkinę veiklą emulsinės amonio nitrato matricos gamybos naujai įrengiamoje linijoje esamame gamybiniame pastate pateikiama Informacijoje atrankai dėl PAV ir skelbiama www.gamta.lt ↔ poveikio aplinkai vertinimas ↔ Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos PAV atrankos išvadas 2017 m.

5. Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas: AB „Detonas“ (toliau – Įmonė) nuo 1959 metų atlieka sprogdinimo darbus Lietuvoje. Atsižvelgdami į klientų poreikius siūlo saugius, efektyvius sprogdinimo bei pastatų griovimo darbus. Sprogdinimo būdu karjeruose išpurenami dolomitas ir klintys, griaujami statiniai ir pastatai, ardomi betoniniai ir gelžbetoniniai pamatai, išlaisvinami nuo ledo sangrūdų tiltai. Įmonė naudoja šiuolaikiškus, atitinkančius Europos Sąjungos saugos reikalavimus sprogmenis, kuriuos savo reikmėms gamina esamame gamybiniame pastate. Siekiant padidinti sprogstamųjų medžiagų saugumą ir efektyvumą yra planuojama gaminti emulsinę amonio nitrato matricą ir tam įdiegti naują gamybos liniją esamame gamybos pastate. Kituose esamuose pastatuose bus tęsiama vykdoma veikla, kiti pakeitimai neplanuojami. Objekte sandėliuojama, gaminama, išduodama ir priimama sprogstamoji medžiaga bei inicijavimo priemonės. Įrengtos trys saugyklos. Pagal pavojingumo laipsnį saugyklose laikomos sprogstamosios medžiagos (toliau – SM) priskiriamos I klasei. Objekte esantys sprogmenys priklauso B, D, S pavojingumo grupėms, jie yra saugomi saugyklose. Gamybai reikalingos medžiagos atvežamos į gamybos pastatą ir sandėliuojamos tam skirtose patalpose.

AB „Detonas“ projektuoja naują emulsinės amonio nitrato matricos gamybos liniją. Iki pat jos paleidimo dirbs ir esamas sprogmenų gamybos įrenginys, taip užtikrinant produkcijos tiekimą klientams. Dabartinio produkto gamybos įrenginys perkeliamas į kitą vietą patalpoje, nežymiai koreguojant jo gabaritus. Jis galės būti naudojamas sutrikus naujo įrenginio darbui, ar dėl kitų priežasčių, nesant galimybės gaminti emulsinės amonio nitrato matricos, tokiais atvejais galės būti gaminamas dabartinis produktas. Visos gamybos pagrindinės talpos projektuojamos tokio tūrio, kad numatomą per dieną pagaminti emulsinės amonio nitrato matricos kiekį, būtų galima pagaminti per du kartus. Visas technologinis procesas beatliekinis. Talpų, siurblių ir vamzdynų valymas atliekamas suspaustu oru. Praplovimas atliekamas vandeniui, kuris grąžinamas į technologinį procesą. Pagaminta emulsinė amonio nitrato matrica yra nesprogi, tik vėlesniuose procesuose, nesusijusiuose su jos gamyba, ji aktyvuojama ir taip tampa sprogi. Pagal ADR emulsinė amonio nitrato matrica priskiriama 5.1 klasei – oksiduojančios medžiagos; JT numeris – 3375 (amonio

nitrito emulsija arba suspensija arba gelis, tarpinė medžiaga brizantiniams sprogmėms, skysta). Gamybiniame pastate geriamasis vanduo bus naudojamas technologinėms reikmėms (gamyboje), laboratorijoje praustuvo, avarinio saugos dušo su akių praplovimo fontaneliu, patalpų plovimo reikmėms, bei katilinės (garo gamyba) reikmėms. Planuojama, kad technologinėms reikmėms bus sunaudota 140 m³/m, katilinės reikmėms – 410 m³/m, buitines reikmėms – 153 m³/m. Geriamasis vanduo į pastatą bus tiekiamasis iš AB „Detonas“ priklausančio artezinio gręžinio. PŪV metu gamybinės nuotekos nesusidarys.

Planuojamas emulsinės amonio nitrito matricos gamybos procesas yra beatliekinis. Įmonėje susidaranti atliekos (komunalinės atliekos, antrinės žaliavos (popierius, kartonas, plastikas), automobilių priežiūros atliekos ir kt.) bus išvežamos pagal pasirašytas sutartis su atliekų tvarkytojais.

Gamybiniame pastate numatoma įrengti laboratoriją, kurios paskirtis – kontroliuoti gamybos proceso technologinius parametrus, t. y. tirpalų pH, koncentraciją, sumaišymo kokybę. Laboratorijoje naudoti kitas pavojingas/nepavojingas chemines medžiagas neplanuojama. Numatomi laboratorijoje susidaranti atliekų preliminarūs kiekiai apie 20 kg/mėn. Laboratorijoje atliekos susidarys nuo atliktų emulsijos pH matavimų, bus kaupiami laboratorijoje tam skirtose talpose ir utilizuojami sprogdinimo proceso metu karjeruose.

Emulsinės amonio nitrito matricos gamybos linijoje vietiniai nutraukimai projektuojami vietose, kuriose technologinio proceso metu galimi minimalūs garavimai medžiagų dozavimo metu. Sklindančių teršalų kiekiai nedideli, sprogių junginių nesudaro, pagal technologinius reikalavimus juos galima jungti į bendrą nutraukimo sistemą. Dėl šių priežasčių amonio nitrito dulkių emisijos į aplinkos orą bus mažos.

Planuojama, kad gamyba pastate bus vykdoma tik šiltuoju metų laikotarpiu, pastatas nešildomas. Greta gamybinio pastato projektuojamas naujai statomas konteineris katilinė, skirta garo gamybai, technologinei įrangai sumontuoti. Katilas elektrinis. Dar vienas naujai statomas konteineris skirtas kompresoriaus (suspausto oro gamyba) ir el. skydų technologinei įrangai sumontuoti. Planuojama, kad kompresorius dirbs tik šiltuoju metų laikotarpiu. Veikiant kompresoriui pagal technologinę užduotį reikalinga 150 m³/h šviežio oro suspausto oro gamybai. Kompresorius aušinamas patalpos oru, savo šilumos nuvedimo sistemos į lauką neturi.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-08-17 d. nutarimu Nr.966 „Dėl pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų ir pavojingųjų medžiagų ir mišinių sąrašo, jų kvalifikacinių kiekių nustatymo ir cheminių medžiagų bei mišinių priskyrimo pavojingosioms medžiagoms kriterijų aprašo patvirtinimo“ (toliau - Nuostatai) ir Pavojingųjų medžiagų ir mišinių sąrašo, jų kvalifikacinių kiekių nustatymo ir cheminių medžiagų bei mišinių priskyrimo pavojingosioms medžiagoms kriterijų aprašu, AB „Detonas“ atitinka žemesnįjį kvalifikacinį pavojingųjų medžiagų kiekių lygį (iki 50 t) dėl saugomų, naudojamų ar transportuojamų pavojingųjų medžiagų kiekių. AB „Detonas“ sprogmėnų sandėlyje Nr. 2 galimas pavojingųjų medžiagų kiekis siekia 50 tonų. Įgyvendinus PŪV ir įdiegus naują technologiją, sproginimas būtų galimas tik gręžinyje (sprogdinimo vietoje) sumaišius komponentus, pats pagamintas produktas iki jo sumaišymo su reikalingais komponentais nebus sproginamas. Gamybos ir saugojimo metu sproginimo pavojus nepadidėja.

AB „Detonas“ yra įdiegtos ir veikia kokybės, aplinkos ir profesinės saugos ir sveikatos vadybos sistemos pagal ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 ir OHSAS 18001:2007 standartus.

Emulsinės amonio nitrato matricos gamyba linijos įdiegimas numatytas 2019 metų I ketvirtįje.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas: žemės sklypas ir planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas ir nėra šių teritorijų artimoje aplinkoje. Artimiausia „Natura 2000“ teritorija – Gedžiūnų miško biosferos poligonas (paukščių apsaugai svarbi teritorija) yra už 3,9 km, todėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas netikslingas.

6. Pastabos, pasiūlymai:

6.1. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

6.2. Nuostatų nustatyta tvarka rekomenduojama atnaujinti AB „Detonas“ vidaus avarinį planą ir jį suderinti su savivaldybės administracija, numatytomis specialiosiomis pajėgomis ir apskrities priešgaisrine gelbėjimo valdyba.

6.3. Apie priimtą atrankos išvadą užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas, gavęs atrankos išvadą, per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei, paskelbdamas visuomenei informaciją vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas), nustatyta tvarka. Teikiant informaciją visuomenei apie atrankos išvadą dėl poveikio aplinkai vertinimo nurodyti, kad išsamiau susipažinti su informacija apie planuojamą ūkinę veiklą galima Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Šiaulių skyriuje, Tilžės g. 198, Šiauliai.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą:

7.1. Emulsinės amonio nitrato matricos gamyba bus vykdoma uždaroje gamybos linijoje, pagamintas produktas laikomas sandariose talpose, todėl cheminės taršos dėl cheminių medžiagų naudojimo nebus.

7.2. Dėl gamybos proceso ypatumų veiklos vykdymo metu oro teršalai nesusidarys, todėl poveikis aplinkos orui neplanuojamas.

7.3. Emulsinės amonio nitrato matricos gamybos procesas yra beatliekinis, todėl taršos dėl vykdomos veiklos nebus.

7.4. PŪV teritorija nepatenka į požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonas, juostas ar sektorius, todėl poveikio požeminio vandens kokybei neturės.

7.5. PŪV teritorijos gretimybėse rekreacinių, visuomeninės paskirties teritorijų nėra. Veikla planuojama esamame gamybiniame pastate, todėl papildomo poveikio kraštovaizdžiui nebus.

7.6. PŪV bus vykdoma esamame gamybos pastate, todėl poveikio žemės gelmių ištekliams, besiribojantiems su Petrašiūnų II dolomito telkiniu, neturės.

7.7. Įgyvendinus PŪV ir įdiegus naują technologiją gamybos ir saugojimo metu sprogimo pavojus nepadidėja – numatoma gaminti saugesnį produktą, o naudojant uždaras technologines linijas gamybos procesas taps saugesnis darbo aplinkai, todėl poveikis materialinėms vertybėms dėl veiklos nenumatomas.

7.8. Ūkinė veikla bus vykdoma pastate. Arčiausiai esančios kultūros vertybės yra nutolusios

1,3 km pietryčių kryptimi, Pakruojo dvaro sodyba daugiau kaip 2,0 km, todėl poveikio kultūros paveldo objektams nebus.

8. Priimta atrankos išvada – atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, ir, įgyvendinus 6 punkte nurodytas pastabas, bei pateiktą informaciją atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo, ir, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimama atrankos išvada – emulsinės amonio nitrato matricos gamybai naujai įrengiamoje linijoje esamame gamybiniame pastate poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei apie priimtą atrankos išvadą Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše nustatyta tvarka. Apie pranešimo paskelbimą tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas turi informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą, kartu pridėdam laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės (seniūnijos) lentoje, kopiją su savivaldybės (seniūnijos) informacine žyma apie paskelbimą.

Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka - suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktorius įgaliota
Poveikio aplinkai vertinimo departamento
direktorė

Justina Černienė

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS

2017 m. rugsėjo 7 d. atrankos išvados Nr. (28.6)-A4- 9184

ADRESATŲ SĄRAŠAS

1. Pakruojo rajono savivaldybės administracijai, e. p. savivaldybe@pakruojis.lt
2. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Šiaulių departamentui, e. p. siauliai@nvsc.lt
3. Šiaulių apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdybai, e. p. siauliai.pgv@vpgt.lt
4. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Šiaulių teritoriniam padaliniui, e. p. siauliai@heritage.lt
- 5.

Kopija:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamentui, K. M. Čiurlionio g. 3, Šiauliai; e. p. srd@srd.am.lt